

El paquet del bosc

Tordera, molts comenten que aquest riu ja no baixa aquell cabal que li havia sigut propi, temps enrere. Diuen, popularment, que al Montseny –la muntanya mare del riu– ja no hi plou com ho feia abans. Els científics han advertit que l'explicació d'aquest canvi observat no és correcta: al Montseny hi plou igualment.

La disminució del cabal de la Tordera s'ha d'explicar amb els canvis que s'han viscut al massís del Montseny. Aquí, muntanya amunt, hi havia hagut molts masos, habitats secularment i en plena activitat agrícola, ramadera i forestal, amb vida d'abundants camps de conreu, és a dir zones sense gran massa forestal. Aquella constant activitat de la pagesia del Montseny es podia expressar amb xifres ben positives, per exemple la producció de fruita, que oferia 60 varietats de poma. Però aquí es va viure un fet molt important que va ser l'arribada del gas butà a Catalunya, un esdeveniment que va representar l'abandó de l'us del carbó vegetal i, per tant, l'abandó també de la feina del carboneig que es realitzava al Montseny. Un darrere l'altre es varen anar tancant tots els masos de la muntanya. Aquells camps que ja no es treballaven varen veure primer una invasió de petites plantes que canvien la química de la terra, després vingueren farigoles i estepes, més tard arbustos i finalment els grans arbres, de cicle llarg, que creixeran en entera llibertat i que ningú els esperarà per fer-ne llenya i carbó. Sense intervenció humana, en qüestió de pocs anys tota la superfície lliure serà ocupada pels boscos compactes i seguits. Aquesta espessor vegetal, arribada aquí sense haver sigut demanada, vol viure i necessita aigua, i quan al Montseny plou (com sempre ha fet) aquella aigua que cau ja es queda a les mateixes altures, per a consum dels arbres, i no arriba al baix Montseny. Ja tindriem un titular per a la premsa: ningú havia demanat tants arbres i, a més, ens prenen l'aigua.

Aquest és un tema diferent del que tots parlem sovint quan ens meravella la grandiositat dels boscos i ens enlluerna l'estètica dels colors a indrets seleccionats de la geografia catalana. La presència real del bosc és total, agradable o no tant, motiu de goig o de preocupació, exponent de llibertat o de desorganització. Tot al mateix paquet. El món forestal necessita i clama molta atenció, més divulgació de la seva mateixa manera de ser i comportar-se. Conservo molt bé una reflexió periodística feta per Oriol de Bolós, professor d'ecologia vegetal de la Universitat de Barcelona, que desenvolupa un sentiment general amb interrogant: «Què n'hem de fer del bosc?» Heus aquí la pregunta de profunditat. Cada dia més s'imposen respostes a tots els nivells de la comunicació huma, de la pedagogia a les edats més joves, una divulgació intel·ligent i directa.

Els científics responsables dels boscos del planeta han avisat sobre les masses forestals de la península Ibèrica: els nostres boscos no produeixen fusta de qualitat selectiva i només apilen excessiva biomassa que propicia greus problemes d'incendis forestals que arriben massa sovint a les urbanitzacions, amb perillosa promiscuïtat. Un directiu de la FAO per a l'Agricultura ha publicat que al sud d'Europa gastem el 80% en extinció d'incendis i el 20% en gestió sostenible dels boscos; cal invertir la proporció. Tornem a obrir l'interrogant: Què n'hem de fer del bosc?

Font del document: http://www.diaridegirona.cat/opinio/2017/01/19/paquet-del-bosc/824471.html?utm_source=rss